

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292
af 26. april 2001 med senere ændringer

ARBEJDSPLADSBRUGSANVISNING

St. Astier NHL mørtel

PUNKT 0: Interne forhold

Brugssted

Brugssted

Anvendelser for stoffet eller blandingen

Reparationer på ældre ejendomme

Intern kontaktperson

Email på intern kontaktperson

Intern beskrivelse af produktet

Interne synonymer/kaldenavne

Placering

Internt reference nummer

-

Krav om udarbejdelse af egen etiket

Nej

Dato for udarbejdelse af denne arbejdspladsbrugsanvisning

06-06-2014

Version

1.0

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingens og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

St. Astier NHL mørtel

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

Andre produktidentifikatorer

PR-nr: 1585996

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Reparationer på ældre ejendomme

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Nordisk NHL ApS

Vindeballevej 31

DK – 5970 Ærøskøbing

Tlf: +45 6252 1054

Fax: +45 6252 1094

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Eye Dam. 1 // H318

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram

Signalord

Fare!

Risiko m.v.

Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

Calciumdihydroxid

Generelt	Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101) Opbevares utilgængeligt for børn. (P102) Læs etiketten før brug. (P103)
Forebyggelse	Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)
Sikkerhed	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338) Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp. (P337+P313)
Opbevaring	-
Bortskaffelse	-

2.3. Andre farer

Anden mærkning

-

Andet

Kodenummer (1993): 00-4.

VOC

-

PD/DSD Klassificering

-

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1. Stoffer

NAVN: Calciumdihydroxid

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292
af 26. april 2001 med senere ændringer

IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 1305-62-0 EF-nr: 215-137-3
INDHOLD:	1-5%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R41 R37/38
CLP KLASSIFICERING:	STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1 H315, H318, H335

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Interne 1.hjælpsudøvere

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring personen ud i frisk luft og hold personen under opsyn.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Placering af nødbruiser

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Placering af øjenskyller

Indtagelse

Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet.

Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.

Oplysning til lægen

Medbring denne arbejdspladsbrugsanvisning.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge. Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

Placering af slukningsmateriel:

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå direkte kontakt med spildt stof. Undgå at indånde dampe fra spildt stof.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

Telefonnummer til lokale miljømyndigheder

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Fugt det spildte med en vandforstøver ved risiko for støvdannelse ved opsamling. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås. Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker.

Placering af hjælpemidler til spildopsamling

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt

Lagertemperatur

NA Ingen data tilgængelige

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292
af 26. april 2001 med senere ændringer

Kvarts (SiO₂) (AT, <1994)
Grænseværdi: - ppm | 0,1 mg/m³
Anm: K (K = stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.)

Mineralsk støv, inert, respirabel
Grænseværdi: - ppm | 5 mg/m³

Kvarts, respirabel (AT, <1994)
Grænseværdi: - ppm | 0,1 mg/m³
Anm: K (K = stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.)

Kvarts, total (AT, <1994)
Grænseværdi: - ppm | 0,3 mg/m³

Kvarts, total, respirabel (AT, <1994)
Grænseværdi: - ppm | 0,1 mg/m³
Anm: K (K = stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.)

Mineralsk støv, inert
Grænseværdi: - ppm | 10 mg/m³

Calciumdihydroxid (AT, <1994)
Grænseværdi: - ppm | 5 mg/m³
Anm: E (E = Stoffet har en EF-grænseværdi.)

DNEL / PNEC

Ingen data tilgængelige

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Eksponeringsscenerier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenerier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr

Placering af værneudstyr:

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.

Luftvejene

Såfremt ventilationen på arbejdsstedet ikke er tilstrækkelig, anvendes halv- eller helmaske med egnet filter eller lufforsynet åndedrætsværn. Valget beror på den konkrete arbejdssituation og varigheden af arbejdet med produktet.

Hud og krop

Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hænder

Brug beskyttelseshandsker. Den konkrete arbejdssituation kendes ikke. Kontakt handskeleverandøren for hjælp til valg af handsketype. Vær opmærksom på, at elastiske handsker strækkes ved brug. Handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres dermed. Temperaturen i praksis i handsken er ca. 35 °C, mens standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23 °C. gennembrudstid er derfor reduceret med en faktor 3.

Øjne

Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH	Viskositet	Massefylde (g/cm ³)
Pulver	Grå	Ingen lugt	-	-	1,8-2,1

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	-	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
-	-	-
Eksplosive egenskaber	Oxiderende egenskaber	
-	-	

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Opløselig	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen særlige

10.5. Materialer, der skal undgås

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
Calciumdihydroxid	Rat	LD50	Oral	7340 mg/kg
Calciumdihydroxid	Mouse	LD50	Oral	7300 mg/kg

Hudætsning/-irritation

Ingen data tilgængelige

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Ingen data tilgængelige

Kimcellemutagenicitet

Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet

Ingen data tilgængelige

Enkel STOT-eksponering

Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

Langtidsvirkninger

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Testens varighed	Resultat
Calciumdihydroxid	Crustacean	LC50	96 h	158000 µg/L
Calciumdihydroxid	Fish	LC50	96 h	33884,4 µg/L
Calciumdihydroxid	Fish	LC50	96 h	50,6 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ingen data tilgængelige			

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgængelige			

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode   Kemikalieaffaldsgruppe:
 -                                      10 13 00

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

Intern affaldshåndtering

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 – 14.4

ADR/RID	UN-nummer	UN-forsendelsesbetegnelse	Transportfareklasse	Emballage grp.	Bemærkninger
	3262	ÆTSENDE BASISK UORGANISK FAST STOF, N.O.S. (Calciumdihydroxid)	8	III	-

IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent
	3262	CORROSIVE SOLID, BASIC, INORGANIC, N.O.S. (Calcium dihydroxide)	8	III	F-A, S-B	No	-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

Intern transport

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

-

Udarbejdet i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 med senere ændringer

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.
Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 med senere ændringer (om grænseværdier for stoffer og materialer)
EU forordningen 1907/2006 (REACH).
EU forordningen 1272/2008 (CLP).
Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.
EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R41 - Risiko for alvorlig øjenskade.
R37/38 - Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
H315 - Forårsager hudirritation.
H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.
H335 - Kan forårsage irritation af luftvejene.

Andre symboler omtalt i sektion 2

-

Andet

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i APB Version, se sektion 1) af denne arbejdspladsbrugsanvisning er markeret med en blå trekant.

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i APB version)

-

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i APB version)

-

Udarbejdet af:

AW /CHYMEIA